

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΛΑΣ

(Αληθινή ιστορία)

ΙΣ τήν περιφέρειαν του Μονφερράτο, με τους φρούτους και γραμμούς λόφους του, όπου σήμερα δεν σώζονται παρά τα ξερίτια μερικόν παλιών φεουδαλικών πύργων, υπάρχει μία χαράδρα, που την λένε «Χαράδρα του πηδύματος». Η ιστορία της περιεργής αυτής όνομασίας είναι η ακόλουθη :

Κατά το έτος 1612, ο Κάρολος Έιμανουήλ Α', πρίγκηψ της Σαβοΐας, περιεπλήθη σέ πόλεμο με τον δούκα της Μαντουΐας, για κάποια κληρονομική διαφορά και βγήκε νικητής απ' τόν άγωνα.

Η νίκη αυτή εξασφάλισε στον πρίγκηπα τή γημη βασιού και γενναίον πολεμιστού και πολλοί ευγενείς νέοι έξεπυδαν να ταχθούν υπό τή σημαία του και να του προσφέρουν τή υπηρεσίαν τους.

Μεταξύ τών τελευταίων, συγκαταλεγόταν κ' ο Μπαλντούστο, κόμης του Καστελιόνου. Ο κόμης αυτός ήταν νέος, ώραιος και μεγαλόφυγος και ελάτρευε τόσο το θητό του πολέμου, όσο και τή θεά της ομορφιάς. Έπειδή δέ είχε δείξει γενναιότητα σέ πολλές μάχες προητέρα, ο πρίγκηψ της Σαβοΐας, που έκτιμιόσε πολύ τά στρατιωτικά του προτερήματα, τόν κατάταξε μεταξύ τών πρώτων στρατηγών του.

Αφού πέρασε λίγος καιρός, ο πρίγκηψ προσκάλεσε τόν κόμητα και τόν ανέθεσε μία πολύ επικίνδυνη επίχειρησιν, τήν εκπόρθησιν δηλαδή του φρουρίου 'Ορσάρα. Μέσα εκεί είχε κλεισθεί ένας ευγενής 'Ισπανός και είχε φρασιθεί, ότι δεν θά παραδινόταν στους εχθρούς του όσο ζούσε.

Ο ευγενής αυτός άνηκε στή σημαχία τών αντιπάλων του πρίγκηπου και τού φρουρίου που υπερασπίζε ήταν οχυρωτάτο, σχεδόν άποθρητο, ιδίως από τό ανατολικό μέρος, όπου ήσαν ομακίμενα βαθύτατα χαντάκια.

Ο Μπαλντούστο εγνωρίζε ότι ή εντολή που τού είχε ανατεθεί, ήταν πολύ δύσκολο να εκπλησθώη. Ωστόσο έλιπζε στήν πολεμική του ικανότητα, στή θαρραλότητα τών στρατιωτών του, στήν τύχη που τού είχε φανεί ως τότε πάντα ευνοϊκή μ' έτσι ξεκίνησε, γεμάτος ελπίδες, για τήν πολιορκία του φρουρίου.

Είχε πέρασει όμως ένας μήνας από τότε που βρισκόταν μαζί με τους στρατιώτες του στήν άπότομη εκείνη πλευρά του βόραου και δεν είχε κατορθώσει τίποτε ακόμα. Οι εχθροί ήσαν έμπειροι και προνοητικοί και τού είχαν έμπειθεί πολλές φορές μ' ευνοϊκά άποτελέσματα.

Ο πολιορκητής έβλεπε κάθε μέρα τής φρασιές του στρατού του ν' άραωνανται απ' τής έπιθέσεως τών 'Ισπανών και, για πρώτη φορά στή ζωή του, άρχισε ν' αμφιβάλλη για τήν επιτυχία του άγώνος του.

Σκέφτηκε λοιπόν να λύση τήν πολιορκία προσωρινά και ζήτησε επικοινωνίαν από τόν πρίγκηπα της Σαβοΐας. Στο μεταξύ συνέλαθε τήν ιδέα να πλησιάση μόνοσ του τού φρουρίου, μεταμμεσεμένος, και να τόν ξεβιάση από κοντά, μήπως βοηθ κινείνα μέσος άποφύλακτου.

Ντύθηκε λοιπόν ρούχα θύσια μ' εκείνα που φορούσαν οι κλανόδιοι πορνοκαταχτες τών μερών αυτών και διευσθήθη προς τού φρούριο. Πραγματούσε πάντα άφοβα, αλλά άμα έφτασε σ' ένα δάσος από άκακιές, παρατήρησε ξαφνα, ότι βρισκόταν ανάμεσα σέ 'Ισπανούς στρατιώτες.

Ν' αντισταθί, θάταν σωστή τρέλλα. Άφησε λοιπόν τούς ξένους νά τον πιάσουν και νά τον οδηγήσουν μέσα στο φρούριο, χωρίς νά φέρη καμμία αντίσταση.

Οι 'Ισπανοί στρατιώτες τόν παρουσίασαν άμέσως στον Δόν Ραμόν Γκουσελές—Τερίρα, τόν διοικητή του φρουρίου. Μόλις ο ευγενής 'Ισπανός ελθε τή στολή του Μπαλντούστου, τού ελε, χωρίς νά υποψιασθή τίποτε :

— Καλώς ήρθες ! Η μουσική και τά τραγούδια σου είμαι βέβαιος

πως θά χαροποιήσουν τή θυγατέρα μου που ή καταραμένη αυτή πολιορκία τήν έκαμε μελαγχολική και σκεπτική.

Και, λέγοντας τά λόγια αυτά, ο διοικητής όδήγησε τόν μεταμμεσεμένο κόμητα στο δωμάτιο της κόρης του, της ώραιάς Ρίτας. Μόλις ο Μπαλντούστο ελθε τή νέα, έμεινε έκθαμβός. Ποτέ του, σ' όλο του τόν τυχοδιωκτικό βίο δεν τού έτυχε νά ξαναδεί μάτια τόσο μαύρα κ' άστραφτερά και πρόσωπο τόσο άγγελικό.

—Κύταξε, Ρίτα, τί σου φέρνω, είτε χαρούμενος ο πατέρας στήν κόρη του. Ο άνθρωπος αυτός θά σου πάλι χωριάτια τραγούδια και θά σου πάλι ώραιούς σκοπούς.

—Είχαριστό, πατέρα μου ! είτε ή κόρη εύδωια.

Και, γυρίζοντας προς τόν Μπαλντούστο, τού ελε χαμογελαστά :

—Τραγούδια μου λοιπόν, καλέ νεέ !..

Ο Μπαλντούστο της τραγούδησε τότε με τέχνη και με περιπέθεια ένα έρωτικό τραγούδι και μέσ' στή γύνακα εκείνης της ώρας λιμνήσθησεν και τόν πρίγκηπα της Σαβοΐας και τήν πολιορκία της 'Ορσάρα.

Πέρασαν λίγες μέρες ακόμα κ' ο Μπαλντούστο έφυγε ο πιο προσφιλής ξένος του φρουρίου. Τά λιπαρά μάτια της ώραιάς 'Ισπανιάς κιντούσαν τώρα τόν ξένο με περιπέθεια κ' ή μελωδική του φωνή κατέβαινε ως τά βράη της καρδιάς της, κλονώντας τήν άνοκίατο.

Ο Μπαλντούστο, που ήταν τετραπέρατος στή ζητηματα του έρωτος, δεν άρχισε να καταλάβη τί γινότανε μέσα στήν καρδιά της κόρης. Άρχισε λοιπόν νά βάζη σ' ένέργεια όλους τούς δούλους και τά τεχνικάματα του για νά αιχμαλωτίση όλοτέτα τού κου της και νά μάθη τού μυστικό του άπόφθητον φρουρίου.

Στό μεταξύ αυτό, τού κάκου περμεναν οι πολιορκητές τού γυρισμό του άρχηγού τους, ο οποίος τούς είχε πει πως δεν θ' άφούσιε νά γυρισή πίσω. Φοβήθηκαν λοιπόν μίρη τού σινέθη κανένα δυστύχημα μ' έσπευλαν άγγελιοφόρους στο δούκα της Σαβοΐας, λέγοντάς του πως ο κόμης είχε εξαφανιστεί.

Άλλά ο Μπαλντούστο, άν και μεθυσμένος απ' τά άρώματα του έρωτα, δεν έληγόμνησε τήν άποστολή του. Και μέσα στήν θεσμιά γιλιά που άλλαζε με τή Ρίτα, κατάφρασε νά της κλέψη τέλος τού μεγάλο μυστικό. Έμαθε δηλαδή, ότι στή μέση του βουνού βρισκόταν ένα μονοπάτι, απ' όπου μπορούσε νά πεη κρυφά στο φρούριο, χωρίς νά τον δώσει.

***

Μία νύχτα σκοτεινή και παγωμένη, άκουστήριαν ξαφνα μέσα στήν πόλι ομαραχτικές κραυγές, κλαγγές όπλων και πικρόν πυροβολισμοί.

Ο διοικητής του φρουρίου Δόν Ραμόν ζήτησε άμέσως άνησχος και τρομαγμένος, αλλά πριν τού δοθεί καιρός νά ζωστή τó σπαθί του και ν' άπάξη τó όπλο του, τó δωμάτιο γέμισε από πολιορκητάς.

— Προδοσία ! Προδοσία ! φώναζε ο ευγενής με λύσσα.

Συγχρόνως από μία παλαμινή πόρτα φάνηκε νά βγαίνει ή κόρη του, ή Ρίτα, λυσίοκη και κάταρχη απ' τού φόβου της. Ο τρόμος της μεγάλωσε όταν ελθε τόν πατέρα της περικυκλωμένο απ' τούς εχθρούς.

Ρίχτηκε τότε άφοβα μπρός στή γυναι σπαθιά τών πολιορκητών, άποφρασμένη νά πεθάνη, παρά νά παραδοθή σ' αυτούς, όταν ξαφνα τήν άφρασαν δύο δινάτα χέρια και μία φωνή είτε προσταχτικά στους στρατιώτες :

— Η κόρη αυτή εινε κερή για μένα ! Προσέξτε να μίρη τήν άγίχη κανέναν !..

Η Ρίτα άναγνώρισε τότε τή φωνή του άγαπημένου της Μπαλντούστου, γύρισε τó κεφάλι της προς αυτόν και τόν κύταξε κατάματα. Έπειτα άφησε μία κραυγή φρόνης και με μία κίνηση υπερφυσικής δυνάμεως κατόρθωσε ν' άπαλλάξη απ' τά σπιδάρ του χέρια.

Τού έφραγε σάν άστραπή κ' άρχισε ν' άνειάνην τρεχάτη τή σάλλα. Ο Μπαλντούστο έτρεξε κατόπισ της, αλλά δεν μπορούσε νά τή φράση και τήν καλούσε με τά γλυκύτερα δινάματα :

— Γλυκερά μου Ρίτα, άγαπημένη μου, στάσου !.. Στάσου !..

Η Ρίτα όμως άνέθερε γρήγορα—γρήγορα ψηλά στο δώμα του πύργου, έτρεξε στήν άρχη του και μέσα στή σγαλιά τής νύχτας άφησε μία κραυγή που άντήχησε θλιβερά στους γύρω λόφους :

— Πατέρα μου, πατέρα μου ! Έρτανα ! Συγχώρησέ με !.. Και πριν ο Μπαλντούστο προφτάσει νά τήν έμποδίση, ή άπελευ-

Ο Μπαλντούστο ξεκίνησε γεμάτος ελπίδες για την πολιορκία του φρουριου...

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΩΝ

ΑΠΟ Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΙΔ'

ΟΛΙΣ έπληρα τὸ χρέματα, πού τόσο γενναίωδρα μού εἶχε προσφέρει ἡ λαΐδα "Εθελ —συνεχίζει ἡ Σάρα Μπερνάρ στὰ ε' Αἰπεινωμενημάτων τῆς— σκέφτηκε πὼς εἶχα ξεσκαρλίσει πειτὸ πσοδὸν πού μού χρειαζόταν γιά τ' ἀγοράσω τοὺς δύο λεοντιδεῖς.

"Ἦταν Τρίτη καὶ τὸ ἴδιο βράδυ δὲν ἐπαῖξα στὴ «Ζαΐρα» τοῦ Βολταίρου. Μὰ τὴν Τετάρτη καὶ τὴν Πέμπτη δὲν εἶχα ρόλο στὶς παραστάσεις. "Ἔτσι ἤμουν ἐλεύθερη γιά δύο μέρες. Χωρὶς νὰ πῶ λοιπὸν τίποτε στὸ θέατρο, μὲτρα πὸν τραίνο καὶ ἔβγαγα γιά τὸ Λίβεργουλ. "Ἤξερα πὼς βρισκόταν στὴν πόλι αὐτὴ ἐνα μετρώσαν στὴν πόλι αὐτὴ ἐνα μετρώσαν

γάλο θηροτροφεῖο, τὸ «Γκρὸς Ζοὸς», καὶ ἐτι φάβρωσα ἐκεῖ τοὺς λεοντιδεῖς πού ἤθελα.

Τὸ ταξεῖδα μὸν ἦταν πολὺ διασκεδαστικὸ. "Αν καὶ ταξεῖδινα ἰσχυρῶς, ὅλοι σχεδὸν οἱ συνταξιδιωτὰ μου καὶ ἀναγνώρισαν καὶ δὲν παρέλειπαν σὺ κάθε εὐκαιρία, νὰ μού ἐκδηλώνουν τὸν ἐνθουσιασμὸ τους.

"Ἐπειτα ἀπὸ τεσσάρων ὥρων διαδρομῆς, ἔφτασα στὸ Λίβεργουλ. μαζὺ μετὸν δύο φίλους μου πού με συνώδεισαν, στὶς διώμονοι τὸ ἀπόγευμα καὶ τραβήξαμε κατ' εὐθείαν γιά τὸ θηροτροφεῖο. Μὰ ἐκεῖ σπάτηρε ἀδιόητο νὰ βροθῆμε τὴν εἰσοδὸν του. Τέλος, κάποιος μπαζὸν τῆς γενοτάξ ἀνέλαβε νὰ μὰς διευκολίη καὶ μὰς ἔδειξε μὰ πῶρτα, ἀπὸ τὴν ὁποία μπερσοσε σ' ἐνα μετρώσαν δοκιματὰ χωρὶς κανένα ἔπαλο. "Ἐνας ἄνδρας κοντὸς στεκόταν στὴ μέση τοῦ δοκιματὸν αὐτοῦ.

- "Ὁ κ. Γκρὸς; ρώτησα.
- Ἐγὼ ὁ ἴδιος, μού ἀπάντησε.
- Θὰ ἤθελα ν' ἀγοράσω κανένα λιοντάρη, εἶπα τότε μετὸν μεγαλύτερη ἀφέλινα.
- "Ὁ κ. Γκρὸς ἀρχισε νὰ γελᾷ δυνατὰ καὶ μού ἀπάντησε:
- "Ὅστε εἶνε ἀλήθεια, δεσποινίς, πὼς ἀγαπᾶτε πολὺ τὰ ζῶα; Εἶχα ρθεῖ τὴν περασμένη βδομάδα στὸ Λονδίνο καὶ σὰς εἶδα νὰ παῖξετε στὸν «Ἐρνάντο».
- Δὲν πιστεῖω νὰ μάβατε ἀπ' αὐτὸν ὅτι ἀγαπᾶτε τὰ ζῶα;
- "Ὁχι. "Ἐνας ἔμπορος σκηνίων τῆς ὁδοῦ "Α' γίου "Ανδρῶν στὸ Λονδίνο, μού εἶπε πὼς ἀγοράσατε ἀπ' αὐτὸν δύο σκυλιὰ καὶ πὼς, ἂν δὲν σὰς ἐμπόδιζε ἕνας κήρυξ πού ἦταν μαζὺ σας, θ' ἀγοράσατε πέντε.
- "Ἐ λοιπὸν, κῆρυξ Γκρὸς, εἶπα ἐγὼ τότε, σήμερα θέλω ν' ἀγοράσω δύο λιοντάρη.
- Τότε θὰ σὰς δεῖξω ὅτι ἔχω, μού ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ἡ Σάρα Μπερνάρ (Σπανία φωτογραφία)

Καὶ ἀμέσως κατεβήκαμε στὴν αὐλὴ τοῦ οὐκίματος, ὅπου βρισκόταν τὰ θῆρια.

- "Ὁ! τί ἰπέροχα ζῶα! Δυὸ θαυμάσια ἀρρωματικὰ λιοντάρη, μετὸν τροχάω λαμποῦ, μαστίγωναν μετὸν προμετῆ οὐρά τους δύο ἀέρα. Μάλις πρὸ δύο ἡμερῶν τὰ εἶχαν φέρεῖ στὸ θηροτροφεῖο καὶ γ' αὐτὸ ἦσαν ἀκόμα γεμάτα ὕγια, ἄγρια καὶ ἀνυπότακτα. "Α' γρωσάω τὴν ἐγκαρτετέρα μού ἀποτελεῖ τὸ στήμια τὸν ἔμπροσθεν θῆριον.
- "Ὁ! κῆρυξ Γκρὸς, φώναξα, αὐτὰ εἶνε πολὺ μεγάλα γιά μένα. Θέλω δύο λεοντιδεῖς.
- Δυστυχῶς, δεσποινίς, δὲν ἔχω.
- Τότε θὰ σὰς παρακαλῶω νὰ μού δεῖξετε τὰ ἄλλα σας ζῶα...

"Ἐτσι εἶδα τὶς τίγρες, τὶς λεοπαρδάλες, τὰ τσεκάλια, τοὺς ἀγριογάτους καὶ στάθια ἐπὶ ὥρα μὲτὸς στοὺς ἐλέφαντας, τοὺς ἀποίους λατρεῖω. Τ' ἄνερο μού μάλιστα εἶνε ν' ἀποκτήσω μὰ μέρα ἕνα σμένη κόρη γρωσώματος μετὸν ἀπὸ βάρβαρο πού ἔχασσε κάτω ἀπ' τὸ δῆμα τοῦ πυργου, μαῦρο σάν τὴν κόλαω...

Κι' ἀπὸ τότε ἡ πένθημι αὐτὴ τοποθετὰ ὀνομάστηκε εἰς ἀνάμνησιν τοῦ τραγοῦ περιστατικῷ «Χωράδα τοῦ πηδῆματος».

"Ἐτσι πῆθαν ἡ πεντάμορφη Ρίτα...
 "Ἐτσι κερσιτῆρη ἡ "Ὀρσάα...

"Ὁ Μπαλιούτουνο βμοὺς δὲν χάρισε τὸν θῆριόμω του αὐτοῦ. "Α' εὐλαπόμενος γιά τὸ θάνατο τῆς λατρευτῆς του, πῆθανε σὲ πολὺ λόγον καρδὸ ἀπὸ μαρὰ...

μωροσκοπικὸ ἐλέφαντα. Μὰ ὁ κ. Γκρὸς δὲν εἶχε παρὰ μεγάλους, πολὺ μεγάλους.

"Ἐτσι τὸ τέλος ἀγοράσα ἕναν ἀγριογάτο. "Ἦταν πολὺ νεαρὸς ἀκόμα, πολὺ ἀστεῖος καὶ πὸν κεφάλη του ἔμοιαζε μετὸν στόμα μεσοαιωνικῆς ὀδωροφῆς. "Ἐπίσης ἀγόρασα ἕνα μεγάλο λιγὸσκῆλο ὀλίγιω, μετὸν τριχομα δισύ, μετὸν μάτια γεμάτα φλόγα καὶ μετὸν δόντια μακρὰ καὶ μυτερὰ. "Ἦταν τρομερὸ νὰ τὸ βλέπη κανεῖς.

"Ὁ κ. Γκρὸς μού ἔκανε στὸ τέλος δῶρο ἕξη μικροὺς χαμελιῶνες, πού ἔμοιαζαν μετὸν σαῖρες, καθὼς καὶ ἕναν μεγαλύτερο πού ἦταν πραγματικὸ ἀριστοῦργημα καὶ ἔμοιαζε μετὸν τὰ κνέγωα ἔκαινα κομμοτεχνήματα, πού ἀλλάζων διαφόρως χρώματα. "Ἄλλοτε φούσκωνε καὶ στεςογγίλωνε σάν βάρδαμο καὶ ἄλλοτε ἀπλωνόταν καὶ γινόταν ἐπίπεδος σάν φύλλω δέντρον. Μπορούσε νὰ κιντᾷ μετὸς, πίσω, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ.

"Ἦμουν εὐχαριστημένη καὶ κατενθουσιασμένη ἀπ' αὐτὸ τὸ δῶρο καὶ ὀνόμασα τὸ χαμελιῶντὸ μου «Γκρὸς», γιά νὰ τιμῶω καὶ νὰ εὐχαριστήσω τὸ δωρητὴ του.

Ξαναγυρῶσα στὸ Λονδίνο, ἔχοντας τὸν ἀγριογάτο κλεισμένο μετὰ στὸ κλωβὸ του, τὸ λιγὸσκῆλο δεμένο μετὸν μὰ γερὴ ἀλυσίδα, τοὺς ἕξη χαμελιῶνες κλεισμένους μετὰ σ' ἕνα κοτὶ καὶ τὸν «Γκρὸς» ἔπάνω στὸν ὄμο μου δεμένο μετὸν μὰ χροσὴ ἀλυσίδα, τὴν ὁποία ἔχαινε ἀγοράσει σ' ἕνα κομμωτικὸ πώλη.

Τὸ προσωπικὸ μου βμοὺς δὲν ἔμεινε καθόλου εὐχαριστημένο. Εἶχα ἴρη στὸ σπίτι τρεῖς σκύλους: τὸ «Μενουκῶς» πού τὸν εἶχα φέρεῖ μαζὺ μου ἀπ' τὸ Παριζ, τὸ «Μπουῖς» καὶ τὸ «Φλίω» πού τοὺς εἶχα ἀγοράσει στὸ Λονδίνο, τὸν παπαγάλω «Μπιζμπουζοῦ» καὶ τὴν μαϊμού «Δαρβίνω».

"Ἡ εἰσοδος τὸν νέων αὐτὸν ἔξωον ἔκανε τὴν οὐκίωμω μου κ. Γκεκᾶρ νὰ βάλη τὶς φρονεῖς. "Ὁ ματῆρ—ντ' ὀτεῖα μου πάλι δὲν τοῖμωσα μετὸν πλησιάζω τὸ λιγὸσκῆλο. Μολοῦντὸν δὲ τοὺς ἐθεθαίωωα ὄμως ὅτι ὁ ἀγριογάτος δὲν ἦταν καθόλου ἐκαιρινόμω, κανέναν ἀπ' τὸ προσωπικὸ μου δὲν τοῖμωσε ν' ἀνοῖξη τὸ κλωβὸ του, πού τὸ εἶχαν μεταφέρωε κῆτω στὸν κῆπο. Ζήτησα τότε ἕνα σφυρὸ καὶ μὰ τσεκάλια γιά νὰ ξεκαρφόσω μόνη μου τὴν πόρτα του καὶ ν' ἀπελευθερώσω τὸν φτωχὸ φιλιματῆμο ἀγριογάτο. Βλέποντας τὸ παραδειγματὸν ὅτι οὐ ἰπρητέρε μού πῆσαν θάρρος καὶ ἀποκράση ν' ἀνοῖξουν τὸ κλωβὸ. "Ἡ κ. Γκεκᾶρ καὶ ἡ ἰπρητέρετε παρακολούθησαν τὸ θέμα ἀπὸ τὰ παραθῆρα.

"Ἡ πόρτα ἀνοῖξε τέλος καὶ ὁ ἀγριογάτος, τρελλὸς ἀπὸ χαρὰ, μεθισμένο ἀπὸ ἐλευθερία, πῆδηξε σάν τίγρηξ ἔξω ἀπ' τὸ κλωβὸ, χτυπάοντας στὰ δέντρα καὶ τραβώντας κατ' εὐθείαν στοὺς σκύλους, οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ ἦσαν τέσσαρες, ἀρχισαν νὰ σφιλῶντων ἀπ' τὸν τροχὸ τους. "Ὁ παπαγάλω, ἐρεθισμένος, ἔθγαζε διατεραστικῶς κρηνηγῆς καὶ ἡ μαϊμού, ἀνατριβώντας μετὰ στὸ κλωβὸ τῆς, ἔφώνιζε περιτροπῆ.

Τὸ ἀλλόκοτο αὐτὸ κωμῆρω, ἀντιχῆσαν μετὰ στὴ σιωπηλὴ συνωκία, εἶχε καταπληρωτὰ ἀποτελέσματα. "Ὅλα τὰ παραθῆρα γύρω ἀνοῖξαν καὶ πᾶνω ἀπὸ σαρῆντα κεφάλια παρουσιάστησαν σ' αὐτὰ, περιεργα, ἀνησῆχα, θιμισμένα...

"Ἐνα τρελλὸ γέλω εἶχε κρηνηγῆσε τόσο ἔμμενα, ὅσο καὶ τὴ φίλη μου Λουῖζα "Α'μπετῆμᾶ καὶ τοὺς Σωγράφους Γουσταῖω Ντορὸ καὶ Νιττὶ, πού εἶχαν ἔρθει νὰ μ' ἐπισκεφθῶν. Συγχρόνως ὁ Ζωρὸς Ντεσαῖ, ἕνας μουσικὸς μετὰ σπάνιο ταλέντω, προσπαθῶντας νὰ μεγαλοπῆρη αὐτὴ τὴν ἀλλόκοτη ἁρμονία, ἐνὼ ὁ φίλος μου Ζωρὸς Κλαρῆν, μετὸν πῆς πλάτης τὸν ναυαγόμενος ἀπὸ τὸ γέλω, σκεδιάζε τὴν ἀλχημῆστη αὐτὴ σκῆρη.

Τὴν ἄλλη μέρα σ' ἔλω πὸ Λονδίνο δὲν μιλῶσαν γιά τίποτε ἄλλω, παρὰ γιά τὸ «κοκῆνδῶλω» αὐτὸ. "Ἐγινε μάλιστα τόσοσ θόρυβος σκετικῶς, ὅστε ὁ κ. Γκᾶ, ὁ πρῆταξ τοῦ θιάσου μας, ἤθελε νὰ με παρακαλέση νὰ πάνω πειτὸν ἀπὸ τῆ ἀστεία αὐτὰ, πού ἀντανακλῶσαν σ' ὀλόκληρη τὴν ε' Γαλλικὴ Κομμωδία.

"Ἐγὼ τὸν ἄκουω, χωρὶς νὰ λέω τίποτε. Μόνω ὅταν τελειῶσε, τὸν ἐπῆρα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τοὺς εἶπα:

— "Ἐλα νὰ σοὺ δεῖξω τὸ «κοκῆνδῶλω».

Καὶ τὸν παρῶρα πρὸς τὸν κῆπο μου, ἀκολούθημῆ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐπισκέπτας μου.

— Ἀρῆστε τὸν ἀγορῶτὸν πού φώναζε ὀρθω στὴ σκαῖλα τοῦ κῆπου, ὅμως μὸν κατεστῆνω πού προστάζει τὸ πῆρωμα.

"Ἀρῆσαν πρῶγιμω τὸν ἀγριογάτο ἐξέθερω καὶ ἡ ῶρα τρελλὴ σκῆρη τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἐπαυεῖθη γιά δεῖτερη φορὰ.

— Βιλέτας, κῆρυξ Γκᾶ, εἶπα τότε. Αὐτὸ εἶνε τὸ «κοκῆνδῶλω».

— Εἶσα τρελλὴ! μού ἀπάντησε, φιλώντας με ν' ἐκραβῆδῆστηνα.

ΣΤὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ Ἀ συνήθεια.